

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 890/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 41/2012 z 27. mája 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 478/2014 z 10. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 22. novembra 2016 mailom a 23. novembra 2016 osobne sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Krajského

súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 41/2012 z 27. mája 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 478/2014 z 10. augusta 2016 a ktorým by napadnuté rozhodnutia týchto súdov zrušil.

2. Uvedená sťažnosť súvisí so skoršou sťažnosťou sťažovateľky, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 97/09-43 zo 17. augusta 2009 (ďalej len „nález“), pričom vyslovil, že: „1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 v období po 17. máji 2007 porušené bolo. 2. Základné právo [REDAKOVANÉ] vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 porušené bolo. 3. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 ďalej konal bez zbytočných prietrahov. 4. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“ Ústavný súd dospel k záveru, že „v postupe okresného súdu v súvislosti s opravou uznesenia o schválení príklepu ústavný súd zistil viaceré obdobia nečinnosti, ktoré v kontexte celkovej dĺžky exekučného konania pred okresným súdom vedú k jednoznačnému záveru o porušení práv sťažovateľky garantovaných jej ústavou, ako aj dohovorom“.

3. V súvislosti s nesprávnym úradným postupom krajského súdu pri vybavovaní sťažnosti o preskúmanie vybavenia sťažnosti na postup Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1842/02 sa sťažovateľka následne návrhom postúpeným okresnému súdu 7. decembra 2010 a doplneným podaním doručeným okresnému súdu 6. apríla 2011 domáhala, aby okresný súd zaviazal Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplatiť jej „náhradu škody vo výške 9,43 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne

zo sumy 9,43 EUR od 14. 12. 2009 do zaplataenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,- EUR spolu s 9,00 % ročným úrokom z omeškania od 14. 12. 2009 do zaplataenia ako aj trov konania“. Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 224/2010-163 z 3. októbra 2011 žalobu sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol, pretože dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sa predsedníčka krajského súdu dopustila nesprávneho úradného postupu pri vybavení žiadosti o preskúmanie vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní. Podľa názoru okresného súdu samotnú skutočnosť, že predsedníčka krajského súdu nekonštatovala prietahy v napadnutom konaní, tak ako ústavný súd v náleze, nemožno označiť za nesprávny úradný postup. V danom prípade nebola splnená zákonná podmienka vzniku zodpovednosti štátu za škodu spočívajúca v nesprávnom úradnom postupe orgánu verejnej moci. Postup predsedníčky krajského súdu nemôže byť ani príčinou vzniku ujmy na strane sťažovateľky, pretože je evidentné, že touto príčinou bolo konanie tretích osôb, ktoré podvodným spôsobom dosiahli, že sťažovateľka na ne previedla svoj byt. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil, pričom vzhľadom na odvolacie dôvody zdôraznil, že „*ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie*“. Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016) ako procesne neprípustné, pretože prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktoré sťažovateľka odôvodňovala odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP, nebolo možné vyvodit' z § 238 OSP ani z § 237 OSP (účinných do 30. júna 2016).

4. S uvedenými závermi krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasí a s poukazom na účel sťažnosti na prietahy v konaní podanej predsedovi príslušného všeobecného súdu, ako aj obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v sťažnosti vyslovuje pochybnosti o rešpektovaní nálezu ústavného súdu krajským súdom a najvyšším súdom, ktorých právne závery podľa jej názoru, „*predstavujú uprednostnenie rituálneho formalizmu pred materiálnym*

naplnením práva... S takýmto formalistickým a svojvoľným chápaním práva občana na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR sa však nemožno stotožniť.“

II.

5. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Ústavný súd konštatuje, že „spor“, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľka uchádza o ústavnú ochranu, sa týka zaplatenia sumy 9,43 € z titulu náhrady škody a sumy 1 000 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.

8. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je právny názor, že ak Občiansky súdny poriadok prostredníctvom § 238 ods. 5 OSP (účinného do 30. júna 2016) a Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 422 (účinného od 1. júla 2016) vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014, I. ÚS 134/2016, III. ÚS 25/2016, III. ÚS 746/2016). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013).

9. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07). Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia týchto práv sťažnosťou pred ústavným súdom. Skutočnosť, že sťažovateľka sa so skutkovým a právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Okrem toho, reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (IV. ÚS 340/04).

10. Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľka sa sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná, ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť, ktorou napádala porušenie v záhlaví označených základných práv a slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016